
Article opinió - Laura Anglada - “La prostitució a Menorca, una desigualtat de gènere a prop i invisible”

Que no la vegem no vol dir que no existeixi. Només a Ciutadella, 15 pisos localitzats amb la sospita que n'hi ha més i tres clubs prostituïdors. La prostitució ja no és aquella imatge de les dones al carrer. Ara les persones en situació de prostitució paguen un preu per ocupar una plaça d'un pis de qualsevol bloc de pisos on exerceixen la prostitució d'una manera molt més invisible i normalitzada.

Gràcies a Metges del Món hem aconseguit tenir un poc més d'informació de la situació de la prostitució a la nostra illa. Des de l'agost del 2021 han atès 208 persones (la meitat d'elles a Ciutadella), moment en el qual van començar a intervenir en el nostre municipi.

Amb l'afany de fer una introducció a mode de pinzellada per fer-nos una idea d'aquesta realitat invisible, escric les següents línies amb les meva mirada de sociòloga.

Com s'hi arriba a una situació de prostitució?

Són dones entre 18 i 54 anys procedents, majoritàriament, d'Amèrica Llatina però també d'Àfrica i Àsia així com d'Espanya. El principal detonant per exercir la prostitució és la **gran vulnerabilitat econòmica-social i la manca d'alternatives laborals**. Algunes arriben a Menorca amb un gran deute i es veuen abocades a exercir la prostitució i, d'altres, ja instal·lades a Menorca, en no trobar alternatives, s'hi fiquen. Arriben a Menorca pensant que treballaran en el mercat turístic o que faran prostitució un període curt mentre troben altres opcions i ja queden en el sistema prostitucional. La manca de documentació administrativa les aboca a una situació de major vulnerabilitat per trobar feina i això no ajuda. I per últim, són dones amb poques o nul·les xarxes socials i d'amistat, fet que augmenta les possibilitats

d'estar desemparades i sense suport i protecció.

Sobre els puters, són homes tant de Menorca com turistes, joves i no tant joves, amb estudis i sense, professionals i no professionals...No hi ha un perfil concret, **qualsevol home és un potencial puter**. Alhora hi ha una gran facilitat per part de qualsevol persona d'accedir a les xarxes de prostitució a través de pàgines web, sobretot.

Funcionament del sistema de la prostitució

El funcionament del sistema de la prostitució a l'illa és basa en que les dones, per exercir la prostitució, han de pagar per poder tenir una habitació/plaça a un pis i que té un cost de 200 euros de mitjana cada setmana. Aquestes places són gestionades per una persona que fa d'encarregada (indistintament homes o dones). Les dones hi estan de 14 a 28 dies en aquestes places i després es mobilitzen a una altra població dins Menorca o bé a una altra illa o comunitat autònoma. Açò es fa per garantir la renovació regular del «producte» a disposició dels homes demandants de sexe de pagament.

Aquesta alta mobilitat dificulta la possibilitat de crear vincles amb les dones, fet que complica la possibilitat d'acompanyar-les, facilitar-lis l'accés al recursos socio-sanitaris i poder-les ajudar.

Conseqüències de la prostitució per les dones

Explotació sexual, consum de substàncies, pràctiques violentes que es normalitzen...Les conseqüències és que viuen situacions denigrants, indignes, i no només exerceixen la prostitució sinó que acaben consumint substàncies, tenen trastorns de l'ànim, veuen afectada la seva autoestima i es veuen abocades a més aïllament social amb una sensació de desconfiança i soledat.

Propostes pel canvi

Tot i que l'objectiu seria **erradicar la prostitució**, però atès que és una fita que requereix l'acció en diferents sentits, la feina que es fa en aquests moments a Menorca d'una manera directe i immediata és atendre a les dones que es prostitueixen per garantir els seus drets i posar-les en contacte amb tots els recursos que poden tenir a l'abast per millorar les seves condicions de vida i crear les condicions per tenir una vida millor, que és a la fi, el que desitgen en darrer terme.

Més enllà del debat genèric i antic de si cal regular o abolir la prostitució (en el següent article se'n fa una panoràmica global d'aquest: <https://nuso.org/articulo/la-prostitucion-debates-politicos-y-eticos/>), a Menorca i, en concret a nivell local, a Ciutadella, el que s'intenta és fer una **feina de manera col·laborativa entre el serveis municipals d'atenció social i igualtat i Metges del Món i tota la xarxa de voluntariat**. L'objectiu conjunt és atendre les dones i acompanyar-les perquè trobin una feina digna i, mentre tant, puguin tenir les màximes garanties de seguretat i salut en la situació de prostitució en que es troben. Només a Ciutadella **s'han repartit 5.120 condons** des de l'inici de la intervenció de Metges del Món ara fa un any així com altres materials de sexe més segur a través de les xarxes de voluntariat de l'associació. Des de serveis socials s'atén a les dones que hi acudeixen, derivades majoritàriament per Metges del Món, per informar-les i orientar-les així com escoltar les seves necessitats i, des del servei d'igualtat, es fan accions per visibilitzar i donar veu a aquesta realitat. Fins l'arribada de Metges del Món a l'illa, aquesta era una realitat invisible i llunyana dels serveis públics municipals que no havien pogut abordar per falta de dades ni de canals d'accés a les dones.

Es fan **activitats educatives** als centres de secundària per desmitificar la prostitució, explicar els vincles de pornografia i prostitució, els riscos de la prostitució però és necessari donar continuïtat a aquestes activitats per poder arribar a tots els centres d'educació secundària per garantir la igualtat entre homes i dones.

Mentre tant, el **paper de la ciutadania** també és important: ser conscients que hi ha dones a Ciutadella i arreu de Menorca que viuen en una situació indesitjada de prostitució, visibilitzar-ho, xerrar-ne. Tenir la mirada de desestigmatitzar les dones i estigmatitzar la demanda (els puters).

Paper dels puters: ser conscients que estan fomentant una desigualtat de gènere i una forma de violència cap a les dones i fer un exercici d'empatia cap a les dones per mirar-les, no com a objectes sexuals, sinó com a éssers humans amb emocions, somnis, desitjos, il·lusions que es mereixen tot el respecte i dignitat del món, com qualsevol altra persona.

Conclusions

La prostitució a Ciutadella i a la resta de Menorca existeix. I existeix perquè hi ha persones que la demanen i també persones que es dediquen a organitzar i gestionar l'«oferta» tot traient-ne un benefici econòmic d'aquest fet. I existeix perquè hi ha dones que viuen en situació de pobresa i vulnerabilitat que no tenen més alternatives que exercir-la per sustentar la seva vida.

I existeix tot i ser una situació denigrant per elles, indigne per la seva autoestima i tot sabent que voldrien poder viure i treballar d'una altra cosa. I tot permetent el sistema prostitucional que elles facin coses que no voldrien fer, tot atenent els desitjos de persones que amb aquesta pràctica segueixen perpetuant les desigualtats de gènere i la violència cap a les dones.

I què hi podem fer? Més enllà de resoldre el debat complexe encara obert de si el millor és prohibir-la o regular-la, debat filosòfic i en un pla més teòric, a nivell pràctic les estratègies i polítiques que es proposen són:

A nivell personal i en el nostre àmbit proper: xerrar-ne, compartir informació, visibilitzar-la i ser conscients de la relació entre la prostitució i les desigualtats de gènere i totes les conseqüències que té aquesta sobre les dones que la viuen i la pateixen.

A nivell institucional: reduir barreres d'accés als recursos públics, facilitar documentació administrativa, empadronament, targeta sanitària, educació afectiu-sexual des de la infància per prevenir la prostitució i campanyes de sensibilització per erradicar la prostitució, treballar per reduir les desigualtats i afavorir alternatives reals per les dones, continuar lluitant contra l'explotació sexual i el tràfic de persones amb fins d'explotació sexual.

En el segle XXI no és de justícia que encara hi hagi persones que pateixen les conseqüències de la pobresa i la vulnerabilitat social que, en molts de casos, els hi ha tocat viure tot abocant-les a situacions de prostitució que segueixen perpetuant aquesta pobresa i vulnerabilitat. Fem un front comú a aquesta desigualtat de gènere perquè sé cert que cap de nosaltres hi voldria veure una germana, una filla, una amigada en aquesta situació, no ens ho podem imaginar ja que és indiscutible que desitjам que tots els nostres esser estimats es mereixin i tinguin una vida digna però, tanmateix, igual que els no coneixem. La **dignitat humana és un dret intrínsec a la persona i que hauria de ser aliè a la sort d'haver nascut amb unes circumstàncies o unes altres i que entre tothom l'hauríem de fer valdre.**